

և ի հիւսիսոյ ի հարաւ, քառակուսի ձեւով, սկսեալ ի բազկաց Կովկասու ցծովն Կասպից : ներքին ծայրն որոյ անտառախիտ և մաքառապատ :

«Աստանօր ի քարշ ածին զերանելին Գրիգորիս և սոսկալի չարչարանօր կարճեցին ի կենաց . հրամանաւ Սանատրկոյ Ադուանից արքայի, որպէս թէ նա խորամանկութեամբ արքային Հայոց կարճել կամի զհինահարութիւնս ազգին և զաւագակութիւնս, զոր նորա ի ձեռս բէրէին յաշխարհէն Հայոց :

«Որպէս և ցայսօր ժամանակի աւանդութեամբ խօսին բրնակիչք՝ նոյնպէս ցուցանեն նաեւ զտեղին, ուր կալան զսուրբն, և կապեցին և ուր ի քարշ ածին ընդ ազիս ձիոյ, և ուր եկաց մնաց մարմին երանելոյն յետ չարչարանացն :

«Տեղի մարմնոյ երանելոյն յեզր միոյ վտակի հուպ ի ծովն Կասպից, ուրանօր կառուցեալ կայ մի փոքրիկ մատուռ, ի միջի որոյ քառակուսի տապան, որում առնեն զուխտադրութիւն զենմամբ խոյոց և զուարակաց, նոյնպէս պատուեն զտեղին այն նաեւ մերձակայ Մահմետականք :

«Թէպէտ աշակերտք նորա բարձին աստի զմարմին երանելոյն և տարան ի փոքր Սիւնիս ի գիւղն Ամարաս, բայց տեղին այն պատուի ի բնակչաց ցայսօր ժամանակի” :

Մ Ո Ղ Ն Ա Խ Ա Ն Ի Ն

«Է մեծազիր գիւղ ի Վատնեան գաշտի ըստ մեծի մասին անտառապատ, երկիրն բերրի և առատ և լի ամենայն բարութեամբ . օդն ծանր և ջուրն վատ յեղանակս ամուսն . բնակիչք են Մահմետականք, տունք աւելի քան զհարիւր, լինի աստ տորոն, մէտաքս, բրինձ, բամպակ, եւայլն .

«Զպատճառ յարգանաց այնմ տապանի հարցի ցնոսա, իսկ նորա պատասխանեալ ասեն թէ՝ չ'զիտեմք զանուն և զպատճառն, սակայն բազմիցս տեսեալ եմք վառի անդ ճրագ ի գիշերի, վասն որոյ երկուցեալ ի հրաշից՝ յարգեմք հանապազ զտեղին այն :

«Ի կողմն արեւմտից ի մէջ անտառախիտ թփոց գոյ ընդարձակ հանդստարան Հայոց ի վերայ որոց տապանագիրք :